

Zánik uměleckého družstva Chodovia

Rozsáhlé společenské změny, které přišly se závěrem roku 1989, přinesly záhy i přeměny v oblasti výroby a vlastnictví. Transformace a restituce majetku se týkaly většiny podniků. Prošlo jimi v letech 1991 a 1992 i domažlické umělecké družstvo Chodovia. V rámci organizačních změn postupně došlo k prodeji některých provozoven začínajícím soukromým podnikatelům a na základě usnesení členských schůzí z 5. a 10. září 1992 se zbytek družstva rozdělil na tři samostatné právní subjekty a Chodovia zanikla. Její název však zůstal i v názvech dvou nástupnických družstev.

Výrobky domažlického družstva Chodovia znal téměř každý. Nejznámějším byla především keramika s pestrými vzory rudých máků, květin a klasů na bílém a černém podkladě. Méně rozšířená pak byla hnědá kolovečská keramika.

O založení uměleckoprůmyslového družstva, které bude vyrábět užitkové a dekorativní předměty vycházející z lidové tvorby Chodska, se zasloužili domažličtí výtvarníci a pedagogové Jan Trefný a Jan Paroubek. Společně se zdejšími podnikateli založili 7. dubna 1920 družstvo Chodovia, ateliery pro umělecký svéráz Chodska. Značku jeho výrobků tvořila černá psí hlava v bílém poli, za níž byl kolmo postaven čakan.

Družstvo přečkalo hospodářskou krizi, druhou světovou válku i rok 1948, vždy pocho-pitelně s odpovídajícími následky. Výrobní portfolio se během jeho existence rozšířilo o dřevěné soustružené zboží, o šití chodských krojů, výrobu knoflíků a družstvo rovněž zřídilo vlastní prodejnu výrobků. V 50. letech 20. století se dílny Chodovie nacházely i mimo Domažlicko, své pobočky měla v Janovicích nad Úhlavou, Plzni a Zbirohu. Nebylo asi domácnosti v českých zemích, ve které by se nenašel výrobek družstva Chodovia.

Chodská keramika,
*nedat., SOKA Domažlice,
Chodovia, družstvo umělec-
ké výroby Domažlice,
inv. č. 176, jin 8-10*